

Vreme: 30.08.2026 08:01

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/prosle-godine-preusmereno-926-milijardi-dinara-mimo-parlamentarne->

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Prošle godine preusmereno 92,6 milijardi dinara mimo parlamentarne kontrole

5954

Završni račun budžeta Republike Srbije za 2025. godinu pokazao je da je kroz tekuću budžetsku rezervu tokom godine raspoređeno 92,6 milijardi dinara. To predstavlja 3,95 odsto prihoda i primanja planiranih budžetom, što je tik ispod zakonskog maksimuma od četiri odsto. Od ukupnog iznosa, svega 4,8 milijardi dinara bilo je prvobitno...

Završni račun budžeta Republike Srbije za 2025. godinu pokazao je da je kroz tekuću budžetsku rezervu tokom godine raspoređeno 92,6 milijardi dinara. To predstavlja 3,95 odsto prihoda i primanja planiranih budžetom, što je tik ispod zakonskog maksimuma od četiri odsto. Od ukupnog iznosa, svega 4,8 milijardi dinara bilo je prvobitno predviđeno za tekuću budžetsku rezervu. Preostalih gotovo 88 milijardi dinara nastalo je preraspodelom već planiranih rashoda. Novac je sa pojedinih budžetskih pozicija prebacivan u rezervu, a zatim iz nje usmeravan na druge rashode. Fiskalni savet ukazuje da je zakonski limit formalno ispoštovan, ali da se radi o veoma velikom iznosu novca kojim se tokom godine raspolaže bez neposredne parlamentarne kontrole. Zbog toga ponavlja preporuku da se maksimalno dozvoljeni iznos budžetske rezerve smanji. Dodatnu pažnju privlači podatak da su prihodi države u 2025. godini, prvi put posle dužeg perioda, bili manji od onoga što je bilo predviđeno budžetom. Takođe, limit rezerve računat je na osnovu većeg, planiranog iznosa prihoda. Fiskalni savet ocenjuje i da način prikazivanja budžetske rezerve u završnom računu još nije dovoljno jednostavan za direktnu kontrolu. Iako je ovogodišnji dokument unapređen, ukupan iznos korišćene rezerve i dalje nije prikazan kao jedan zbirni podatak, već se do njega dolazi sabiranjem pojedinačnih transakcija. Ranije je dodatni problem predstavljao način evidentiranja tih transakcija. Nije uvek bilo jasno koje se odluke računaju u zakonski limit, a koje ne, kao ni da li je konkretnim rešenjem novac prebačen u rezervu, raspoređen iz nje ili su obavljene obe radnje. Kod poverljivih rešenja taj problem je bio posebno izražen. Foto: Freepik Fiskalni savet predlaže analitičko unapređenje završnog računa. Ovogodišnji završni račun donosi određeni pomak. Sada je označeno koje transakcije ulaze u obračun rezerve i da li se radi o uplati u rezervu ili njenoj raspodeli, uključujući i poverljiva rešenja. To omogućava da se rekonstruiše ukupan obim korišćenja budžetske rezerve. Ipak, Fiskalni savet smatra da bi završni račun trebalo direktno da prikaže jedan zbirni broj koji pokazuje koliko je novca tokom godine raspoređeno iz tekuće budžetske rezerve. Takav podatak važan je za kontrolu izvršenja budžeta i proveru poštovanja zakonskih ograničenja. Savet zato zagovara širu promenu pristupa završnom računu. Umesto da on prvenstveno bude računovodstveni pregled, trebalo bi da postane pravi instrument naknadne kontrole izvršenja budžeta. To, prema oceni Saveta, ne zahteva dodatno proširivanje već obimnog dokumenta, već njegovo analitičko unapređenje. To bi podrazumevalo da se jasno izdvoje značajnija odstupanja od budžeta koji je usvojila Narodna skupština i da se uz svako od njih navede konkretno ekonomsko i programsko obrazloženje. Na taj način bi se, pored podataka o tome koliko je novca prikupljeno i potrošeno, dobio i odgovor na pitanje zbog čega je budžet izvršen drugačije od prvobitnog plana. Aleksandar Stevanović / Foto: privatna arhiva Zakon dozvoljava četiri odsto, ali da li je 92,6 milijardi dinara bilo opravdano? Ekonomista Aleksandar Stevanović ocenjuje u razgovoru za Biznis.rs da činjenica da zakonski limit od četiri odsto nije prekoračen sama po sebi ne znači da je način korišćenja rezerve bio fiskalno opravdan. On to ilustruje poređenjem sa službenim automobilom: moguće je da neko ode službenim vozilom na službeni put u Bor, završi posao za nekoliko

Vreme: 30.08.2026 08:01

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/prosle-godine-preusmereno-926-milijardi-dinara-mimo-parlamentarne->

Autori: Redakcija

Teme: održavanje, rehabilitacija, izgradnja puteva

Naslov: Prošle godine preusmereno 92,6 milijardi dinara mimo parlamentarne kontrole

sati, a zatim sa porodicom provede još dva dana na Borskom jezeru, da pritom nijednom ne prekorači dozvoljenu brzinu. Formalno, zakon nije prekršen, ali to ne znači da je takvo korišćenje službenog automobila opravdano. Prema Stevanovićevoj oceni, sličan problem postoji i kod budžetske rezerve. "Zakonski okvir je ispoštovan, ali se time parlamentarna kontrola potiskuje u korist izvršne vlasti. Nekome je budžetska rezerva bila 'rat', a nekome 'brat'", ocenjuje naš sagovornik. Stevanović smatra da Srbija naredne godine više neće biti opterećena potrebom da se budžetski prioriteti prilagođavaju projektu EXPO, ali upozorava da ostaje pitanje budžetskih praksi. Po njegovoj oceni, one mogu da naruše rezultate dugotrajnog procesa konsolidovanja javnih finansija. Kada je reč o tome što su prihodi u 2025. godini bili niži od planiranih, dok je rezerva određivana prema višim, planiranim prihodima, Stevanović smatra da je to jedna od domaćih zakonskih odredbi koje ostavljaju prostor za diskreciono odlučivanje. Kao primer navodi i način na koji su određene pojedine druge budžetske kategorije. "Bolje bi bilo da se budžetska rezerva vezuje za planirane rashode, jer oni ređe odstupaju od projekcija. Za sada, takva praksa ne predstavlja neposredan rizik za kreditni rejting Srbije, ali rashodi motivisani potrebom za 'kupovinom ljubavi glasača' ili održavanjem političke kohezije nisu dobar pravac za javne finansije", ističe Aleksandar Stevanović. Naš sagovornik podržava smanjenje zakonskog maksimuma od četiri odsto. Smatra da je taj procenat visok za Srbiju, imajući u vidu dug period fiskalne konsolidacije, ali i slabosti domaće privrede. Umesto naglog smanjenja, on predlaže postepeno spuštanje limita. Kao razumno rešenje vidi smanjenje za 0,25 procentnih poena godišnje, sve dok se maksimum ne spusti na nivo između dva i tri odsto. Ipak, Stevanović ocenjuje da je rasprava o samom procentu u određenoj meri akademska jer, kako navodi, u dosadašnjoj praksi nije bilo dovoljno brige ni o poštovanju zakonskih ograničenja koja se odnose na javni dug. Pročitajte i prvi deo našeg istraživanja: Završni račun budžeta bez objašnjenja većih izdataka za EXPO i Moravski [koridor](#)

